

Борба

ОРГАН НА ОКРЪЖНИЯ КОМИТЕТ НА БКП

ОНК И ОК НА ОТЕЧЕСТВЕННИЯ ФРОНТ
Велико Търново

Година XXXV

1978

АПРИЛ

1

Събота

Всичко е свободно
през 1948 година

Брой 39 (4029)

Цена 1 стотинка

Оксиженните от бригадата ръководител Димитър Кърчев от завода за горивна техника „Металургия“ — Г. Оряховица работят със собствен качествен щемпел и са първенец в социалистическото съревнование в предприятието. В чест на Националната партийна конференция те са обещали да направят значителни икономии на материали да не допуснат нито едно нарушение на трудовата дисциплина.

С ИЗПЪЛНЕНИ ОБЕЩАНИЯ

Трудовата надпревара за изпълнение и преизпълнение на поетите обещания в чест на Националната партийна конференция продължава. Всеки ден от различни крайща на окръга долитат радостни рапорти.

Разгаряйки масово социалистическо съревнование, колкото и на Комбината за амбалаж в Павликени из пълни с 4 дни предсрочно тримесечната си производствена програма. Вече е реализирана допълнителна продукция за 300 000 лева.

С три дни предсрочно из пълни месечния и тримесечния си план и колективът на Завода за телевизори и радио приемници — Велико Търново. До края на март е произведена надпланова продукция за 200 000 лева.

На 27 март колективът на Фабриката за тенкиен амбалаж — Лясковец рапортува за изпълнението на тримесечната си програма. До края на месеца е произведена продукция за 140 000 лева над плана и е преизпълнено обещанието в чест на Националната партийна конференция.

(Соб. инф.)

В съревнованието за посрещане на Националната партийна конференция с достойни трудови дела се включват всички работници и специалисти от Завода за ковалско-пресови машини „Емил Попов“ — Велико Търново. На 30 март планът по обем е изпълнен 100,8 на сто. Петнадесет дни предсрочно е изпълнен планът за износ (по асортимент и качество). Реализирани са икономии от суровини, горива и електроенергия за над 5000 лева.

Петър ЕНЧЕВ

Под девиза „Всеки ден и всеки месец — с изпълнен план по всички показатели“ работи сега колективът на СМК „Общостроително предприятие“ — Сливков за изпълнение на далечното обещание. На 29 март строителите рапортуваха, че планът за строително-монтажните работи за първото тримесечие на 1978 г. е преизпълнен с 20 000 лева, а за жилищното строителство — с 39 000 лева. Завършени са при високо качество и са предадени на граждани 2 жилищни блока с 68 апартамента.

Константин БАКРДЖИЕВ

ЗА ПОДОБРЯВАНЕ БАЗАТА НА ТУРИЗМА И КУЛТУРАТА НА ОБСЛУЖВАНЕТО

Вчера в Окръжния комитет на БКП се състоя среща по проблемите на подобряване базата на туризма и културата на обслужването в старопрестолния град. Първият секретар на Окръжния комитет на БКП Никола Василев подчерта, че през изтеклите две години на седмата петилетка поделеното на ТК — „Балкантурист“ — маршрутните хотели постигнаха значителни успехи в изпълнението на плана и подобряването на културата на обслужването. Обслужени бяха хотели „Янтра“, „Етър“ и мотел „Света гора“. Открит бе клуб на съветския турист. В решаването на тези проблеми голям дял има помощта на Държавния комитет по туризма.

В светлината на новите пораснали изисквания и съответствието на наличната и изграждащата се материална база на туризма другарят Василев направи конкретни предложения. Те се отнасят до усъвършенстване на новия хотел, до по-реша

телни стъпки в реконструкцията и модернизацията на наличната база.

По поставените въпроси взеха отношение председателят на Държавния комитет по туризъм Георги Евтимов, председателят на Окръжния народен съвет Димитър Церов, секретарите на Окръжния комитет на БКП Николай Пашов и Йосиф Добрев, председателят на ГНС Иван Генджов и др.

Участниците в срещата разгледаха обектите на „Балкантурист“, както и новостроящия се хотел до Стамболовия мост. Заедно с тях бяха и народният архитект Николай Николов, главен отговорник по архитектурното и благоустройството изграждане на Велико Търново, проектант на хотела. На място бяха обсъдени конкретните задачи, свързани с усъвършенстване на новото строителство, реконструкцията и модернизацията на базата и проблемите на обслужването.

Иван КОЛЕВ

Резултати от градските прегледи на самодейността

На състоялия се миналата седмица градски преглед на художествената самодейност във Велико Търново се представиха 9 състава за художествено слово, 9 народни хора и оркестри, 7 танцови, 2 ансамбъла, 6 вокално-инструментални състава, 12 хора за школувано пееие и Културният театър при Профсъюзния дом на културата.

За участие в окръжния преглед бяха допуснати:

Състави за художествено слово на Профсъюзния дом на културата, Завода за запаметяващи устройства, фабрика „В. Мавриков“, Териториалния център за изследване и изследване на МВР; индивидуални изпълнители — Галия Данчева от Окръжния младежки дом на културата и Нина Иванова от Строително-монтажния комбинат.

Естрадно-сатирични състави — при Строително-монтажния комбинат и Профсъюзния дом на културата. Танцови състави — „Търнов град“, „Победа“, съставът на ВТУ „Кирил и Методий“, с. При сово. Математическа гимназия, естраден ансамбъл „Вългаче“, вокално-инструментални състави — на Строително-монтажния комбинат, Завода за запаметяващи устройства, с. При сово. Естраден ансамбъл „Вългаче“, симфоничният оркестър при Детска музикална школа, даяските вокални групи при Коммунало-стопанско и благоу

устройство, Окръжна болница и Завода за тефтерни електродаи гатели.

Хорове за школувано пееие — при училищата „Бачо Киро“, „Димитър Благоев“, „П. Р. Славейков“, представителен пионерски хор „В. Пискова“, Техникума по обществено хранене, СПУ „В. Друмев“, Визкова гимназия, Икономически техникум, средношколски туристически хор „Родина“ при СПТУ „А. С. Попов“, хор на учителите и туристически хор „Еделвайс“.

Народни хорове и оркестри — при Завода за запаметяващи устройства, фабрика „В. Мавриков“, „Светогорски“, с. Веляковец, с. При сово, солистът Стефан Купа нов от Исленик и народният оркестър със солисти Чавалар Христов и Стоян Радиков при Стоително-монтажния комбинат.

Културният театър при Профсъюзния дом на културата.

Вчера във Велико Търново бе свикана национална информативна среща по проблемите на борбата с белодробните заболявания. Срещата бе открита и ръководена от проф. Радан Раданов, директор на Института по пневмология и фтизиатрия, който изнесе основния доклад, посветен на резултатите от въведената нова национална схема за скрътенно лечение на белодробните заболявания. Ефектът от

Следдипломната квалификация на специалистите

Във Велико Търново се състоя разширен пленум на Окръжния съвет на НТС по следдипломната квалификация на специалистите. В работата на пленума участваха зам.директори, отговорници по квалификацията към предприятията, председатели на научно-технически дружества и други.

В своята дейност ОС на НТС чрез изграждане през 1966 г. филиал на Института за усъвършенстване на специалистите по инженерни и технически и постигнал сравнително добри резултати в повишаването на следдипломната квалификация на специалистите. За 12 години са организирани 214 курса с над 5750 курсисти — инженери, техници, селскостопански специалисти и икономисти. Те матично курсовите са насочени към актуални и важни проблеми на техническия прогрес, икономическата ефективност и качеството на производството.

Наред с положителните резултати по следдипломната квалификация на специалистите се допускат и редица слабости, които намаляват нейната ефективност. Все още броят на преминаващите в курсовете специалисти не удовлетворява. Недостатъци са курсовете за специалистите от строителството, транспорта, химическата и хранително-вкусовата промишленост.

Пропуски има и по отношение на дисциплината и качеството на учебния процес. Не са използвани достатъчно новите форми на обучение, големи са затрудненията от липсата на материално-техническа база в окръжния град.

За отстраняване на посочените недостатъци и за разширяване дейността по следдипломната квалификация на специалистите в окръга пленумът прие конкретни решения.

инж. Илия ГОГЕВ

ФИЛМ ЗА СЪОБЩЕНИЯТА В ОКРЪГА

През 1979 година тружените от съобщенията ще се съставят 100-годишнината от създаването на българските пощи. По този повод Христо Филипов, Христо Аврамчев и Андрей Кефиров от Велико Търново създадоха възвуща киноразказ за историческото развитие на съобщенията от древността до наши дни.

Особен интерес предизвиква колоритната фигура на отец Матей Преображенски наречен с право първия български бунтовнически куриер. Оживяват и спомените за капитан Райчо Николов. През годините на фашизма пощенският окръг активно участва в борбата против буржоазната власт, загинаха със смъртта на храбрите Борис Пушкарков, Иван Гребенаров, Ганка Рашева, Тодор Радославов и други.

Филмът показва и разцветата на съобщенията след народната победа, в условията на социалистическото развитие.

Ангел КУШЕВ

АПРИЛ — МЕСЕЦ ЗА БЕЗОПАСНОСТ И КУЛТУРА НА ДВИЖЕНИЕТО

С решение на Централната комисиция по безопасността на движението месец април 1978 година е обявен за месец за активна дейност и подготовка за осигуряване безопасност и култура в движението през пролетно-летния сезон.

През този месец сред тружените се ще се разгърне широка дейност за разясняване на правилата и условията за безопасно движение. Днес, в деня на откриването на Месеца, по основната пътна мрежа в населените места на окръга и по-големите автоотранспортни предприятия ще работят пунктове за раздаване на агитационни материали. В специализираните транспортни предприятия ще се

СРЕЩИ С МУЗИКАТА

Нараства интересът към музикалния отдел на Окръжната библиотека „П. Р. Славейков“ — Двама музиковеди коментират въпросите на естетическото възпитание

Читалията на Окръжната библиотека „П. Р. Славейков“ както обикновено е препълнена. Интересът към класическата музика е събрал тази вечер хора от различни възрасти, с различни вкусове и професии. Лекторът говори увлекателно за Виенския класически век от 18 век. Следващата лекция е върху творчеството на Бетховен. И така всеки месец едновременно великото виенско аудиторно очакване и посрещане с интерес срещите с първоизточниците на „голямата“ музика.

Не е пръв път споделим радостта си от инициативите на музикалния отдел при Окръжната библиотека. Днес, когато се говори толкова много за естетическото възпитание на младежта, когато толкова институти са се заемали с неговото осъществяване, музикалният отдел на библиотеката е намерил своето място в общата задача и скромно и активно осъществява програмата си.

За да отговори на растещите културни потребности на гражданите, фондът на отдела непрекъснато се обогатява. Сега той наброява около 7000 тома ноты, 2900 грамофонни плочи, над 1500 тома теоретична литература. От създаването на отдела през 1970 г. до сега се наблюдава значително повишаване на чителския интерес към предлаганата литература (през 1977 г. са раздадени 2200 тома литература), към музикалните инициативи на отдела. А те не са малко.

Музикалната лектория по думите на зав. отдела Николай Цонев, наистина е „една двегодишна университет“ с масов характер, където посетителите чрез най-компетентни лектори се запознават с развитието на музиката от нейните първи прояви до последните музикални произведения на XX век. Студия „Музика“ дава възможност на желаещите да чуят интересни музикални произведения от грамофонните записи. И хубавото е, че тези инициативи добиват все по-голяма популярност.

Чрез организираният мероприятия библиотеката играе активна роля — пропагандира своя фонд. А това действа възпитателно, защото посетителите на библиотеката се определят вече не само от нейния фонд, а и от интереса, който събужда да предизвика към него. И този интерес се насочва активно чрез съвместните инициативи с училищата, с Клуба за естетическо възпитание при ВТУ „Кирил и Методий“, с кооперативните ръководства на работнически колективи. Навсякъде се използва подходящата

почва за естетическо въздействие. И несъмнено, доброто желание пуска своите корени. Каква по-благородна амбиция — да накараме младите хора да слушат „голямата“ музика, да изпитват естетическа наслада от нея и по-сле сами да я търсят. Ако успеем да направим това, значи сме изпълнили задачата си.

Ще подкрепя, мислите си е оценката, която направиха двама изтъкнати наши музиковеди — доц. Иван Хлебаров и кандидатът на изкуствоведни науки Киприана Друмева. Те често са желани гости на музикалната лектория и в интервюта, когато дадоха, личи отношение към големите въпроси на естетическото възпитание и впечатлението им от тяхното решаване във Велико Търново.

Много често се твърди, че интересът към „сервизната“ музика запада, че концертните зали се опразват — сподели доц. Хлебаров. — Това не е съвсем вярно. Често се наблюдава съзнателно принасяване на класическата музика от държавните институти. Например телевизията, която така често ни предлага естрадна музика, като ни равадава това с интереса на публиката. Но нали този интерес се формира от музикантите, от самите специалисти.

Амбицията и постоянството на Окръжната библиотека във Велико Търново показват, че интересът към „сервизната“ жанрове на музиката може да се формира, че той трябва да се насърчава, да се стимулира. Бях изненадан от традицията на библиотеката да се провеждат такива музикални лектории.

Много е трудно, когато човек се намира пред една тухла аудитория да отгатне каква се дължи тишината — казва Киприана Друмева. — За мен първият важен показател, че се направи пред любители на музиката, които са сериозна аудитория, беше този, че доста голяма зала бе пълна при такова тематика. Имам впечатление от лекторската работа в нашата страна и ми се струва, че Велико Търново е един от градовете, в които има изключително добри условия и почва за неа.

Изключително актуална днес е владата да се възпитава естетически цялата нация. За това има редица начинания, които идват от музикалните среди, но всички те носят белег на плахост, на недоверие. Ролата на музикалния отдел на библиотеката е не само дава, но и да ризова и значаелна

Донка ХРИСТОВА

Национална изложба на детски рисунки

В неделя от 15 часа в изложбена зала на ул. „Васил Мавриков“ във Велико Търново ще бъде открита Национална изложба на детски рисунки. Изложбата се урежда като една от проявите на празниците на литературата

и изкуствата за деца и ще представи творчеството на пионери и чавдарчета от всички окръзи на страната. Тя съпада с масовите прояви на националния преглед на изкуствата в изкуствата „Поглед към изкуствата-78“.

УСПЕХИ В БОРБАТА С БЕЛОДРОБНИТЕ ЗАБОЛЯВАНИЯ

Вчера във Велико Търново бе свикана национална информативна среща по проблемите на борбата с белодробните заболявания. Срещата бе открита и ръководена от проф. Радан Раданов, директор на Института по пневмология и фтизиатрия, който изнесе основния доклад, посветен на резултатите от въведената нова национална схема за скрътенно лечение на белодробните заболявания. Ефектът от

новия подход, от рязко подобреният грижи за болните в палата здравна мрежа в мащабите на страната са мо за последните три години надвишава 3 милиона лева. Великотърновчани заслужиха честта да домакинствуват на срещата с отличните си резултати в настоящата борба с белодробните и хроничните нетуберкулозни заболявания. За тях разказаха главният лекар на Окръжния пневмо-фтизи

атричен диспансер във Велико Търново д-р Васил Василев и д-р Димитър Шабарков, председател на специализираната ТЕЛК към диспансера.

На срещата, в която участваха и други видни експертски специалисти и ръководители на окръжния диспансер от цялата страна, бе направен полезен обмен на положителен опит.

Александър ТОШЕВ

Във Великотърновския университет

По случай 100-годишнината от Освобождението на 8 и 9 април Великотърновският университет организира поредния колоквиум със своите възпитаници на тема „Национално-освободителните борби и националната ни култура“. Работата на колоквиума ще

протече в секциите: литература, езикознание, история, поезия и белетристика. Основните доклади ще бъдат изнесени от проф. д-р Георги Димов, проф. д-р Пейо Русев, проф. Галина Тагамилица, проф. Николай Коларов и доц. к. и. н. Христо Коларов.

Ох, имаше ли друга така
майка?

ОСНОВЕН ДОКУМЕНТ ЗА ПЛАНИРАНЕ И УПРАВЛЕНИЕ

Териториално-устройствените планове — основа за единно и комплексно решаване на проблемите на селищните системи • Взаимодействието между проектантите, съветите на селищните системи и обществеността ще съдейства за правилно планиране

В изпълнение на Основния закон за по-нататъшно развитие и усъвършенстване на териториалното и селищното устройство, приети от Мартенския пленум на ЦК на БКП, бяха направени задълбочени изследвания и оценки на факторите, определящи границите на селищните системи. За окръга са утвърдени десет селищни системи, вече са изградени съвети те им и започват да функционират.

Най-добра основа за единно и комплексно решаване на проблемите и за по-нататъшното развитие на селищната система са териториално-устройствените планове. В тях се дава образна разработка за развитието и усъвършенстването на Велико-търновския териториално-устройствен комплекс с приложение на мултипликационния подход за периода до 1990 година, конкретизирани в териториален аспект.

Ще се осъществи единна организация на системата за комплексно обслужване, която ще осигури ефективно използване на наличната материална база. При нужда ще се предвиди изграждане на многофункционални, уни-версални комплекси и сгради, които ще подобряват разво-ла на образователно-научно-техническата инфраструктура.

ни ще има за цел да се на-малат различията в обслуж-ването на населението, неза-висимо от месторазположени-ето и местоживеенето.

Единно ще се решава жи-лищният проблем за цялата селищна система. Ще се предвиди по-ефективно из-ползуване на наличния жили-щен фонд в селата от съответ-ната система. Някои от жи-лищните сгради в селата са незначително преустройство са в състояние да отговорят на изискванията за модерно жилище. Особено внимание ще се обърне на единното ре-шаване на проблема за отди-ха и туризма в рамките на селищната система с устрой-ването на подходящи зони за тази цел, които ще се пол-зват от цялата система или от определен нейн район. Някои от селищата с измен-ящи се функции ще се пол-зват като жилищни зони.

Транспортното и съобщител-ното обслужване е важен елемент за функционирането на системите. В основните насоки е предвидено да се организира единен транспорт на принципите на градския. Това ще наложи известни преустройства и подобрения на пътна мрежа, които трябва да намерят решение в проекта. Единно ще се ре-шават и въпросите на техни-ческата инфраструктура.

водоснабдяване, канализация, електрификация, топлофика-ция и други, както и лъжли-ето на прирочната среда.

В плана за проучване и проектиране за 1978 г. е предвидено Зоналната про-ектантска организация — Вели-ко Търново да разработи те-риториално-устройствени пла-нове за селищните системи Павликени, Полски Тръмбеш, Стражица и Елена, а КИП „Главпроект“ — София — за Свишов. Планът за Велико-търновската селищна система бе разработен миналата го-дина и през април ще се ор-ганизира обсъждането му.

Разработването на терито-риално-устройствените планове не е по силите само на про-ектантските колективи. По-добрият изсявяване на съ-ществуващата икономика — промишленост, селско стопан-ство, строителство, транспорт и други и прогнозиите за развитието им — може да се постигне само ако в не-го се включат активно съ-ветите на селищните системи и специалисти от общински-те и окръжния народен съ-вет. Помощта им не трябва да се изразява само в осигу-ряване на подробна инфор-мация, но и в пряко участие в анализа и оценката, в по-стигането на реални прогно-зи, съгласувани с предвидя-нията на централните ведом-ства.

За правилното планиране на територията и интензивно-то й използване ще допри-несят много взаимодействието между проектантския колек-тив и съветите на селищните системи, които добре позна-ват конкретната обстановка, традициите и породилите се тенденции. Още в процеса на проектиране трябва да се ор-ганизира обсъждане на пред-варителни проекти на широ-ка обществена основа и да се внесат необходимите ко-рекции и допълнения.

С разработването на тери-ториално-устройствени пла-нове най-добре ще бъдат из-яснени общите мероприятия, които ще се реализират от съветите на селищните систе-ми. Дългосрочност и комплекс-ност са основните принципи, които трябва да залегнат в тях и които ще ги направят база за съставяне на програ-ми за социално-икономичес-ко развитие на съответната селищна система.

Териториално-устройстве-ни планове са отговорна за-дача. Нужно е проектантски-те колективи да положат ма-ксимални усилия за постига-не на научно обосновани ре-шения. Съветите на селищни-те системи, специалистите и цялата общественост тряб-ва активно да съдействуват в проектирането и да учас-твуват в обсъждането на пла-новете.

арх. Стефан ГЕОРГИЕВ
началник управление „Архите-тура и благоустройство“ при Окръжния народен съвет.

Художниците са все още длъжници на нашата история

Разговор с художника проф. Иван Петров

Художника проф. Иван Пе-тров познавам от детските си години. Познават го и го обичат всички негови съселани, заради голямата му привърза-ност към Балкана. Той е из-вестен в целия Еленски край.

През младите си години е го-стувал в не едно читалище из разпръснатите в Балкана сел-ца, рисувал е декори за поста-новките на ревностните теа-трали-самодейци, помагал им е всеотдайно.

Като учител по рисуване в Еленската гимназия той рабо-теше активно с изявилия теа-трален колектив в училището и е един от първите режисъ-ри на днешния народен артист Георги Георгиев — Гец. Той е и един от основателите на днешния музей в Елена, запа-лен и до сега към музейното дело.

Но това, което ми е нап-ричило най-силно впечатление и не само на мен, а и на много випускни ученици от Еленска-та гимназия, са внушителните фигурални композиции по сте-ните на бившата гимназия „Иларион Макариополски“ в града. И до днес са живи и ме възбуждат неговите картини „Обявяването на Априлското въстание“ на стълбището на училището, огромното платно с образите на създателите на славянската азбука, „Кубрат и синовете му“, „Великият 1863 г.“ — цяла галерия от картини, които преподаваха от-стените на училището един за-дъхав урок по родолюбие.

Макар и да живея в Со-фия, проф. Иван Петров на-мира време да идва по няко-ло пъти в годината в родния си край, да посещава бащи-ния си дом, да обикаля със-скцини красивите околности на Разпоповци, да се среща и разговаря със своите съсе-ляни и зареден с впечатления и свежи чувства, да се връща в ателието си в София и да работи неуморно, както в мла-дежките си години.

Преди известно време го посетих в ателието му, в кое-то имаше наредени около два-десетина нови картини, посве-тени на 100-годишнината от Априлското въстание и Осво-бодителната война, на 1300-годишнината от основаването на българската държава.

Тук се състоя разговор за-мисленост с него разговор.

— Разкажете за детските си години и за първите Ви стъпки към изобразителното изкуство.

— Моето бедно детство пре-мина в Разпоповци, като де-тството на почти всички селски деца. Баща ми беше гради-нар-гурбетчия, а майка ми обикновена селска жена, ко-ято сама обработваше нъко-лките наши нивици.

Когато бях ученик в прогим-назията, в нашата бедна сел-ска къща се настаня да рабо-ти като шивач моят ауйчо, който се беше върнал като пленник от Гърция и беше член на партията на тесните соци-алисти. Той получаваше кален-дарите на Партията, които все-помяна, беше очикал по стените на стаяката. Тези календари са първите мои учители по ри-суване. И досега е жив пред-очите ми един такъв календар, на който беше нарисувал ра-ботник, разкъсал със змаха-оковите.

Преди да завърша гимна-зия, заедно с писателя Емил-ия Станев помагахме на един икономист майстор от Одрин в изготвянето на пър-вата в нашето село. По-къ-сно работих с проф. Берберов, преподавател в Художестве-ната академия, при изготвя-ване на еленската църква „Св. пение пресветая Богородица“.

Първата ми картина беше композиция по стихотворени-ето на Ботев „Хаджи Димит-ър“. Тя беше окачена на сте-ната на библиотеката-читали-щето в нашия селски център, в един от малките помещения на Ботевото стихотворение.

Първа, която забеляза мо-ята картина, беше нарисван-ият учител по рисуване Пан-гейл Станисимов. Но този-кал Станисимов да отиде в академията, беше Стоян Мед-ков.

изкуство е върховна изповед на артиста-гражданин на сво-ето време.

— А Вашите най-близки творчески планове?

— Преди всичко това са те-мите на съвременността, а освен тях творчеството на Маяковски, Яворов, Вапца-ров, Вазов, П. Пенев, Има-намерение да подготвя ре-цитал от най-значителните по-изведения на нашите най-видни поети по случай 1300-годишнината от основаване-то на българската държава. Това не изключва интересе-то ми към българската народна поезия и руската и съветска та литература.

— Какво бихте пожелали на своите колеги и самодет-ците, които работят в областта на художественото слово?

— На всички, които оби-чат художественото слово, пожелавам ежедневно, еже-часно да работят върху че-тотата на българския език, такава каквато ни я завеща-Вазов.

И нека не забравят нико-га, че художественото сло-во — това е изповедта на чо-века-гражданин.

Божан ДИМИТРОВ

„СЛОВОТО Е ПЪЛКОВОДЕЦ НА ЧОВЕШКАТА СИЛА“

Проф. Иван Чипев за силата на художественото слово

По инициатива на градската библиотека с активното съ-действие на градския съвет за култура неотдавна гост на Свишов беше народният деятел на културата проф. Иван Чипев. Той изнесе четири рецитала — пред трудовия колектив на ДСО „Търговия на едро“, беседа-рецитал пред художествено-творческата интелигенция — учители, пропа-гандисти и библиотечни работници, рецитал в с. Хаджидимитрово и пред гражданите на Свишов. В рециталите бяха включени творби, посветени на 100-годишнината от ос-вобождението на България от османско иго и 100 години от рождението на П. К. Яворов, народни песни, творби на руската и съветската литература.

Непосредствено след рецитала в читалищния салон проф. Чипев бе любезен да сподели мисли за художественото слово и за негово творчество.

— Какви са впечатленията Ви от Свишов?

— За последен път бях в Свишов през 1962 година, когато имах рецитал. Отто-гава не съм бил тук и през това време градът е придо-бил съвсем нов облик.

— Кое Ви накара да се ориентирате към художест-вено слово?

— Интересът ми към ху-дожественото слово е още от училище. Там са ме учили да декламирам. По-късно след 9. IX. 1944 година уча-ствах в агитки, културни бригади с обществен и поли-тически характер при укреп-ването на народната власт. Но за начало на истинското изкуство смятам времето след 6. VI. 1952 година, ко-гато участвах в рецитал, посветен на 35-годишнината от Октомврийската револю-ция. В началото започнах с творчеството на Маяковски, което високо ценя и сега

заради проблемите, които го поставя. Втори важен мо-мент за мен е 1954 година, когато започнах работа над българската народна поезия. Това стана по един неочак-ван начин — присъствах в час по литература в ед-но училище. Изслушах декла-мация на едно момиче на пе-сента „Даваш ли, даваш, бал канджии Йово“. Това остави у мен незабравимо впечатле-ние и още там се роди идея-та за издирването и интер-претацията на българската народна песен.

— Другарю Чипев, кои творби са оказали влияние върху Вашето изпълнителско майсторство?

— И до днес с благодар-ност си спомням за Н. О. Масалитинов. Бях в тесен контакт с незабравимия ча-родеец на художественото слово — н. а. Константин Кисимов, а художествен ръ-ководител ми беше н. а. Вла-димир Трендафилов. По-къ-сно

но, по време на специализа-цията ми в Съветския съюз, се учех от такива изтъкна-ти педагози и майстори на словото като Сорен Акимов, Иван Кочарян, Дмитрий Жу-равлов и др. Нанстина се уверих в определението на Маяковски, че „словото е пълководец на човешката си-ла“.

— А в какво според Вас е силата на художественото слово?

— За мен това изкуство ос-тава върховна изповед на артиста-гражданин на своето време, изповед, чрез която той разкрива не само обра-зи, характер и идеи, но и своето лично отношение към проблемите на времето, в което той живее. Тази изпо-вед придобива своето съдър-жание едва тогава, когато изпълнителят съуме да се „сприказва“ с тези, за кои-то изпълнява. Да получи то-зи взаимен контакт, това е за-имно потвърждение на мисли-те, образите и идеите, които иска да внуши чрез сло-во — това именно остава главният двигател на артис-та-изпълнител във все по-дълбоко навлизане в тай-ните и дълбините на художе-ственото слово. За мен това

ПРИ РЕСТАВРАТОРИТЕ В АРБАНАСИ

Тази есен културната общественост на Ве-лико Търново ще бъде домакин на междуна-роден симпозиум по проблемите на Търновска-та живописна школа. Това бе поводът да се срещнем с групата реставратори с ръководи-тел Драгомир Пешев, работещи в Арбанаси.

Търновската живописна шко-ла, тази ярка страница от са-мообитната българска кул-тура през Средновековието, която се отличава от Рене-санса на Палеолозите във Ви-зантия с жизнелюбивостта по-ти отношения към красотата и достойнството на чове-ка, не е изгубила своето ху-дожествено значение и до днес. Арбанаските църкви съставят по един странен начин суровата декоративност на византийския канон с по-голяма свобода и гуманистич-на насоченост на старите тър-новски майстори.

— В „Рождество Христово“ е съхваната византийската живописна традиция, допъл-нена с демократизма на бъл-гарското иконописно изку-ство. В притвора на женското отделение, в створа на Исусе-вото дърво са изобразени античните философи Платон, Плутоарх, Аристотел, Солон, и поетът-мъдрец Омир. Тази внушителна плеада от обра-зи ни припомня стенописите в чатерницата на Бачковския манастир, а изобразените Да-видови псалми „Всякое изди-хание...“ в галерията на хра-ма — Хрелювата кула на

Рилската манастир — разказ-ва Драгомир Пешев.

Група художници, която възстановява църквите в Ар-банаси, е сформирана през 1971 г. Оттогава работи с по-стоятелен състав в така наре-чената зона „Янтра“ на На-ционалния институт на намет-ниците на културата, обхва-щаща историческите обекти в градовете Велико Търново, Габрово, Севлиево, Плевен, като центърът ѝ е естестве-но Велико Търново с неговите забележителни културни и ис-ториячески реликви. До края

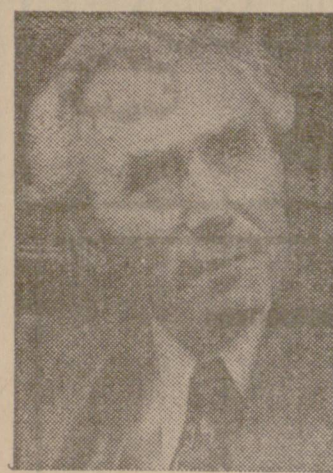
на 1978 г. трябва да приключи изцяло реставраторската работа в Арбанаси и църква-та „Петър и Павел“ в Асено-ва махала във Велико Търно-во. До септември, в чест на симпозиума, ще бъдат преда-дени „Св. Атанасий“, „Роже-ство Христово“ и „Светите Ар-хангели“.

Колективът на талантлив-ите художници-реставратори ра-боти при трудни условия, в студени помещения, със сло-жен и опасен за здравето тех-нология. Често се налага да свалят горния, по-нов пласт от стенописи, да го консерви-рат и запаяят за експонира-не в специални помещения, за да се открие под него по-старият и по-ценен от ис-торияческа и художествена гледна точка стенописен пласт.

мир Пешев.

Без апостолския труд на вдъхновените май-стори това богато наследство би се превърнало в руини и прах и би се разпиляло загинало, как-то неведнъж се е случвало в недалечното ми-нало. Приносът на тези самоотвержени хора за запазване на художественото наследство на Търно-во и търновския исторически диалект е неоспорим.

Лора НЕДЕВА

то си село и постъпих като учител в прогимназията в Еле-на. Тогава уредих и първата си самостоятелна изложба, в-която включих картините си от Брегото, „Събиране на да-нъци“, „Война“. Повечето от картините бяха с остри со-циални сюжети.

— Кога и как нарисувате-те големи платна, които сега се намират в началното учи-лище на Елена?

Бях преподавател в гимна-зията по рисуване, но препода-вах и гимнастика. Предложих на ръководството място да преподавам гимнастика, да рисувам след обяд. Тогава съставях тези картини. Ко-гато рисувах „Априлското въ-стание“, аз мислех, че то-ва може да се отнесе и за въ-станието от 1923 г.

Моите картини преди 9 септември 1944 г. не се при-емаха, защото носеха много социални идеи.

— Разкажете за Вашия со-фийски период и за най-зна-чителните Ваши творби.

— След 9 септември 1944 г. дойдох в София. С група художници поставихме осно-вни в Съюза на български-те художници. Станах начал-ник на Военни музеи и гро-бове. Тогава започнах и ра-ботата си върху картината „Лайпцигският процес“, в ко-ято исках да покажа, че фа-шизмът е главен виновник за нещастията в света. Голяма помощ и ценни съвети при работата върху картината ми оказаха н. а. Георги Ге-оргиев-Гец и съветският ху-дожник Решетников. Когато я рисувах, аз винаги си спо-минах за моя професор Н. Маринов, който непрекъснато твърдеше, че винаги трябва да се изпуска несъщественото, въ-то растеността. В своето твор-ство винаги съм търсил въ-рхови моменти от нашата исто-рия. И досега смятам, че все-още сме длъжници на много-важния събитият от нашата ис-тория. Това особено остро по-чувствах, когато гледах про-изведенията на полския ху-дожник Ян Матейко.

Когато прочетох бележа-от Стела Благова, че Ленин се е срещал с Димитров, у-мен се роди желание да на-рисувам такава картина. Ко-гато тя беше готова и я по-казах на съветския изкуство-вед Корнилов, той ме крити-кува, че когато Ленин е раз-говарял с някого, той не еся-дал, а се е разхождал и е го-ворил пламенно. Направих втори вариант на картината на която Димитров е седнал, а Ленин се е спрел за миг до него. Този стана благода-рствено из разкрития дилем-на Димитров, в който се сис-ваше този разговор.

В тази картина аз се помъчих да покажа Димитров в едно-особено изражение в навече-рието на Септемврийското въ-стание от 1923 г., когато той осъзнава какви дни пред-стоят за Партията, че тряб-ва да се търси съюз със се-лячеството...

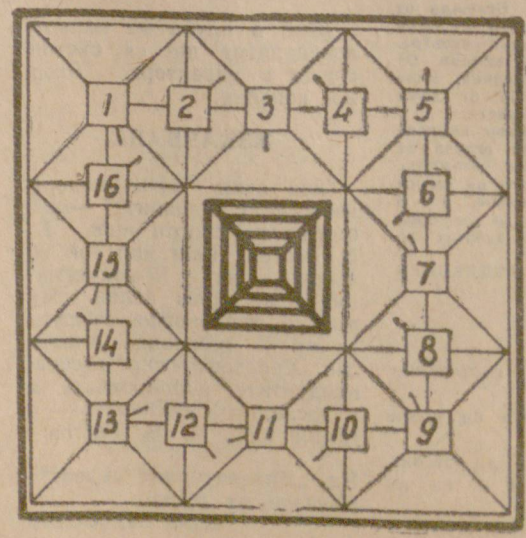
— Кои теми най-много Ви-влняват?

— Това са темите от на-шата история и най-вече Де-вети септември и посрещане-то на Червената армия у-нас. На тези две събития съм посветил няколко кар-тини. В тях съм се старал да предам всенародния въз-торг от победата, искреност-та, с която нашият народ по-срещаше освободителите и-която аз непосредствено на-блюдавах на 8 септември 1944 г. в с. Търлища, къ-дето бях мобилизиран.

Наскоро завърших и кар-тината си „Обявяването на въ-станието на Асен и Петър“, свързана с 1300-годишнината от основаването на Бълга-рия.

Проф. Иван Петров е пълен със сюжети, които да се на-дъхават, че благодарение на по-словичната си работоспособ-ност ще реализира и ще за-радва своите почитатели и-ежелашите си от Велико-търновския край.

Христо МЕДНИКАРОВ

КРЪГОСЛОВИЦА

ПО ПОСОКА НА ЧАСОВНИКОВАТА СТРЕЛ-КА: 1. Италиански живописец, представител на Венецианската живописна школа през Ренесанса, 2. Единственият естествен спътник на Земята, 3. Град във Франция с богато историческо ми-нало, 4. Френски писател (1840–1902), 5. Бъл-гарски учен и обществен деец, участник в грд. националноосвободително движение, роден във Велико Търново, 6. Търва, опечена, шуплеста члгелеродиста маса, 7. Древноперсийски пар (486 – 465 пр. н. е.), 8. Български хан (803–814), 9. Съветска скулптура (1889–1953), (Работ-ник и колхозник), 10. Град във Франция, 11. Природа, 12. Единствено цяло число, което е по-голямо от всяко отрицателно и по-малко от всяко положително цяло число, 13. Старогръд-ки писател, 14. Съз да къпане, 15. Град в Се-верна Италия, 16. Политическа партия в Англия (17–19 векове), предшественица на днешната консервативна партия.

КЛУБ „ХА! ХА! ХА!“

е вече факт. А когато фактите
говорят, ние няма да мълчим,
а ще съобщим:

Състои се първата децанова
творческа среща-семинар
на членовете на клуба.

ДНЕВНИК И НОЩНИК НА СРЕЩАТА

Ден първи

В залата, отредена за среща
та, е подредена изложба
„Стрела през вековете“. На
опънати върви, защитени с щип

ни като бяло пране, са простре
ни страниците на „СТРЕЛА“,
върху които през годините са
били изпратени много и много
„хуморни рисунки“ и съвети. Се
га страниците се появяват като
бойни знамена, под които са
призвани членовете на клуба
— сътрудниците ни хумористи,
карикатуристи и сатирици от
целия окръг. А те са бойците,
стрелците на „СТРЕЛА“ от
първа бойна линия, събрани в
новоучреждения клуб. В него
ще са правни много за тяхното
творческо израстване, за бой

ната им и политическа подго
товка, за да овладят и бора
ват още по-добре със зачисле
ното им оръжие — „Хумора
и сатирата“.

През целия ден залата ту
затиха в задълбочена творчес
ка работа, ту гръмва в мощен
смях — „Ха! Ха! Ха!“.

Вечерта

След предварителното инди
видуално сапунисване, изкъпване
и пречистване в „Римска баня“,
всички бяха заведени във Ве
ликотърновския драматично-му
зикален театър „К. Кисимов“,
където на всеки бе дадено по

едно „Сако от велур“. Така из
кълпана, пречистена и облечена
с наличните си „Здравни гащи“
[но не само да дражи, а да
бие по остатъците от миналото
в новото ни време], членска
та маса бе заведена на маса
в Клуба на дейците на култура
та.

Нощта

Нощта не стигна за вечерята,
по време на която бяха серви
рани много идеи, проекти за
будещата работа. Много смях
се изля, докато се стигна до

Ден втори

Сериозна, делова и творчес

ка работа на тема: „Кога, как
и какво да пишем“. Избирани
на ръководство на клуба, наре
чено „БОЛЯРСКИ СМЕХСЪВЕТ“,
а членовете му — „Първи бо
лярин“, „Втори болярин“, „Баш
болярин“ и т. н. Приемане на
ГЕНЕРАЛЕН ПЛАН за бъдещата
дейност на клуба. Уточняване
на връзките с хумористичните
страници на побратимените
стичи „Зоря Полтавщини“,
Полтава, „Зехисше Цайтунг“
Дрезден, „Газета Полудниова“
— Краков.

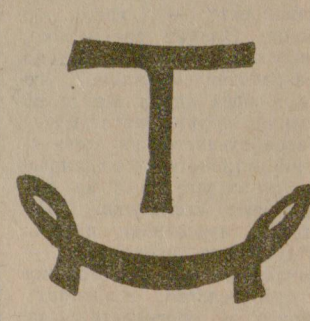
Срещата-семинар завърши с
приемане на емблема и химн
на клуб „Ха! Ха! Ха!“

НАШАТА ЕМБЛЕМА

Безсилни с нотите сме
да възгеем
града неземан с дивна
красота,
но силни сме със думи да
осмеем
грозотата на света.

В емблемата ти древна ний
открихме

усмивката ти вечна, Търнов-
град

и своята усмивка с твоята
свирехме —

емблема стана твоят смях.

ПРИПЕВ:

Търновград, ти от' старост
белееш,
но се смееш: ха, ха, ха!
С този смях чудотворен
младееш,
хубавееш — ха, ха, ха!

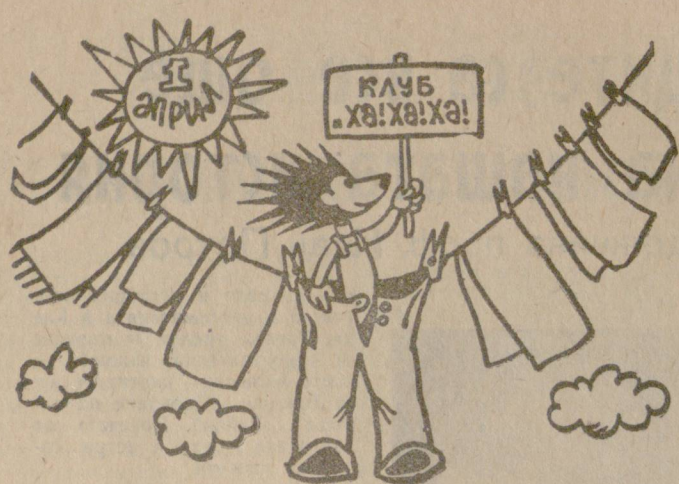
Та след заключителния муз
кален акорд, който не може да
бъде чут от всички читатели,
поради това, че все още „Стрела“
не се печата като фонокартич
ка, ще кажем:

Честит 1 април, приятели
на хумора!

Да е честит клубът на
хумористите и сатириците!

Да са им здрави редиците,
за да чистим бялото брашно от
триците!

СТРЕЛА

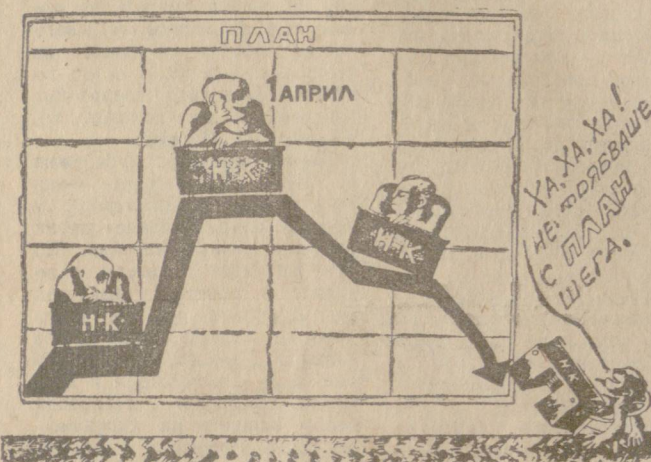
Петър БОРСУКОВ

МЕЖДУ МЕСТНИ РЪКОВОДИТЕЛИ

— И запомни, НЕ ХРАНИ КУЧЕ ДА ТЕ ЛАЕ!..

Слави ПЕТРИНСКИ

Николай ГЪРКОВ

— Тук някъде изгубих четири семейства..

Смела постъпка

Група туристи спря пред
фасадата на църквата „Кон
стантин и Елена“. Екскурзо
водката вдъхновено започна
да разказва за последната
църква на Колю Фичето по
строена във Велико Търново.
Любопитните погледи на ту
ристите накапаха по олюще
ната мазилка откъм страна
та на Икономическия техни
кум. Но не шеш ли, немир
никът вятър профуча, прог
нилите откъснати олуци зло
кобно изтракаха, парчета под
кожушена мазилка започна
ха да падат върху главите
на смаяните любители на
старини.

Многом екскурзиантите си
плюха на петите и на поле
сражението останаха застра
шително да се люлеят изгни
лите олуци, които всеки мо
мент можеха да се стоварят
върху младичката екскурзо
водка, героично останала на
свои служебен пост с отво
рени от учудване уста.

Хвала на смелата екскур
зоводка!

Спортна вест

В с. Върбовка се организира голямо пролетно състезание
„Бягане с препятствие“.

Препятствието на финала ще бъде калта в двора на краве
фермата на ТСП.

Желателните да участвуват в състезанието трябва да отгова
рят на следните условия: Да бъдат застраховани и да не са по
миски от 1,50 метра.

Биолета СОЛНИКОВА

Недогледано оглеждане

По време на зиметресението
през миналата година значител
но бе повредена и сградата от
жи гара Драгомирово. Както си
му е редът, наскоро след това
пристигна комисия от ЖП уп
вление — Горна Оряховица. От
леда комисията сградата от
всичките ѝ страни, отвън, от
вътре, смята, пресмита и пре
ни, че сградата не подлежи на
ремонт, а трябва да се построи
нова. Трябва, но... когато коми
сията се върна в Управлението
и докладва, я отсякоха — „Не!
Ще отидете още веднъж, ще ог
ледате пак сградата от всички
страни, отвън, отвътре и ще
прецените отново!“

И идва пак същата комисия.
Идва още два пъти. Оглежда от
ново и отново сградата от всич
ките ѝ страни, отвън, отвътре,
смята, пресмита, и си замина. От
тогава измина една година, мина
ха много златове, но от коми
сията ни вест, ни кост..

А колко ще е хубаво комисия
та пак да дойде да огледа от
всички ъгли, отвън, отвътре,
и да види, че сградата не ще са
мо гледана и оглеждана, а е
крайно време нещо да се пред
приеме, защото там работят хо
ра.

Стоил ЕВДОКСИЕВ

Стражишки закачки

Читалище „Развитие“ раз
пръсква светлина, но тя е
духовна храна за населени
то, иначе край него е вечно
тъмно от години наред, тъй
като осветителните тела слу
жат само за декорация. Един
стенната светлина разпръск
ват звездите и недоумяващи
те очи на хилядите граждани.
Дано просветне и в очи
те на съответните ЕЛЕКТРО
другари!

глог
астролог

II.

Българинът обича подправ
ките. С тях той е послоник
чен и се е прославил в све
та. Но... кухнята в стражишка
та закувалня изглежда е
ескимоска. Липсват всякакви
подправки, освен киселите
усмивки, солени физионо
мии и люти погледи.

глог
кметолог

Рискове

на професиията

Написах поема
за моята Ема —
голяма, лирична
сътворение: „На Ема“.

Но влюбих се после
в Жанет
и от обич
написах сонет.

Ала емна ме Ема:
„За разни Жанети
ти пишеш сонети,
а за своята Ема —
само поема...“

Скарах се после с Жанет:
по-малък по обем
бил нейният сонет —
от поемата за Ема.

Рекох си:
от музи и жени — ама!
ще напиша този път роман,
аз — главният герой
и жени — ни една на брой.

Ваньо ТОДОРОВ

Братушките

се смеят

ОБЯВЛЕНИЕ

Днес в клуба на нашето
предприятие ще се състои
среща с директора. Вход
25 копейки.

ИЗКАЧВАНЕ

Още един връх покоря
известният алпинист — май
сторът на спорта инж. Е.
В. Ретов: Тези дни той се
изкачи на Чомолунгма
(8848 м). През целия му
път го съпровожда съпруга
та му — домакиня. Анаста
сия Христофорова носеше
продуктите, екипировката, а
в последните 8800 метра — и
самия инж. Е. В. Ретов.

Из „Литературна газета“
Преведе от руски:
Елка СПАСОВА

Първоаприлки

Шегите му бяха солени.
Но у триха сол на главата,
та се научи да ги прави без
солни.

Чувство за хумор — да
разбереш кога ставаш сме
шен..

Със смяха си можеш да
развалиш настроението на
повече хора, отколкото е пла
ча си.

Не е страшно, когато те
лъжат, шегувайки се. Стра
шно е, когато те лъжат, че
се шегуват.

Атанас ДИМИТРОВ

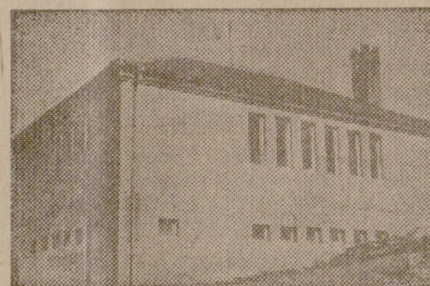
Първоаприлска шегя

Нали такъв е — вечен шегаджия,
реши Амур Амурчев, а този ден
шега да си направи със Илнев —
добряк, но малко „залежал“ ерген.
Бележница Амурчев редактира,
интимно със „Магнит“ я парфюмира:
„Във всеки ще те чакам днес пред парка!
Колежката ти Лъчезарка“.

Когато във бюрото си Илнев
откри на Първи априлска бележката,
разбра, че трик априлски там се крие
и я показва на колежката...
А вечерта, нали е сеирджия,
Амур Амурчев спотан се в парка.
Очакваше да види сам Илнев,
а го видя... прегърнат с Лъчезарка!

Тодор ТОДОРОВ

Голата истина

Истината отиде в Килифа
рево на градска баня. Съб
лече се и влезе. След малко
от банята изскочи голата Ис
тина и се развика:

— Лъжа, лъжа е, че ГНС
и ТПК „Пенчо Цонев“ най-
после са се разбрали кой е
стопанинът на бездейства
щата досега баня. Истината е
само тази, че едно нещо, за
което са хвърлени толкова
народни пари, стои неоползо
творено, а тези, които тряб
ва да го приведат в дейст
вие, бездействуват. И докато
го усукват по килифарски, ки
лифарци няма къде да се
къпят!..

Братя ОСТРИЛКОВИ
(По материал и снимка на
Жилодар)

Валери АЛЕКСАНДРОВ

Обезопасяване на труда

МИСЛОВНИ НАПЪНИ

- От всеки мухъл пеницилин не става.
- За ръждата желязото е злато.
- Неговият капитал се състои от капи
тални грешки.
- Когато отиде в гората, броят на дърве
тата се увеличи с едно.
- Всеки век си има средновековие.
- В любовния тригълник някой път всички
ъгли са тъпи.
- Той беше искрен, но изгасна.
- Бюрократизмът е болест, от която страдат
здравите.

ВЕДАР

ЕПИГРАМИ

Иванчовата майка стара,
прегърбила се от товара
кошници и дамаджана,
с реиса слезе от Балкана.
При своя син в града отива,
да я види, че е... жива.

ПРИЗНАНИЕ

„Той бе човек добър и
скромнен...“
— признах го на... тъжния
му помен.

Младен МИНЧЕВ

ПРЕПОРЪКА

Не търси под вола теле!
Няма той да се отели...
Търси и дие под кравата,
но... храни я здравата.

То То

ЧЕСТНО ЗА ЛЪЖАТА

- Лъжата е заразна —
предава се от уста на уста.
- Дадете честната си дума.
И без това не му трябва
ше..
- Пратиха го за зелен
хайвер, а той взе че им до
несе черен..
- Лъже, без да му мигне
око и не му мига окоето,
без да излъже.

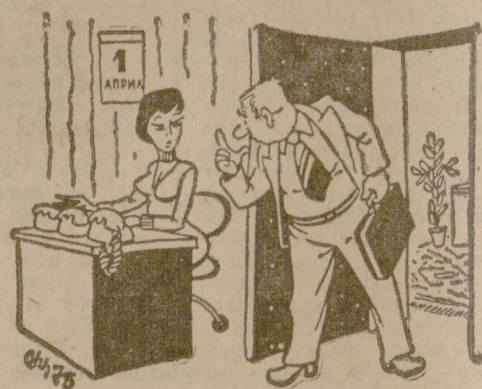
Георги КУШВАЛИЕВ

Николай ЦОНЧЕВ

Де да не беше Първи април

Без думи

Директорът: — Днес приемам всички!..

ДВАТА КРАЯ И СРЕДАТА

Кой му е разрешил да стане предприятие
точно на това чудно красиво място не
е толкова важно. Важното е, че то съществува
и се намира между Самоходене и Велико Тър
ново.

Отначало беше мъничко и правеше на пух
и прах т. е. на отпадци, малки коли. Но на
то се наляла с малки коли, започна да лапа и го
леми и порасна. Нека расте. Като претопля
стари коли, то помага на държавата с метал
и ще ѝ икономисва много руда и труд. Да,
но с времето то взе да претопява де какво
му падне — започна със земята край него, по
сле претопи тревата, храстите, дърветата. Пре
топи заобикалящата го среда, а разните купе
та и каросерии останаха и сега се първата
приятна гледка на брега на Янтра, която се
открива пред очите на туристите. И понеже не
може да расте нашироко, пречат му реката и
шосето, то тръгна към Самоходене, а след
време може да тръгне и към Велико Търно
во. И кой знае, ако не се вразуми това пред
приятна да си поддържа района чист, във
вид каквото подобава за красотата на подста
ните към старопролетния град, то не знаем
къде ще ѝ излезе краят на погубената среда.

АН. ГЕЛОВ